

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2022. gada 24. martā (*)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) 2015/848 – Maksātnespējas procedūras – 3. panta 1. punkts – Starptautiskā jurisdikcija – Parādnieka galveno interešu centra pārcelšana uz citu dalībvalsti pēc tam, kad ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu

Lietā C-723/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Federālā Augstākā tiesa, Vācija) iesniedza ar 2020. gada 17. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 29. decembrī, tiesvedībā

Galapagos BidCo. Sàrl

pret

DE, kas rīkojas kā *Galapagos SA* likvidators,

Hauck Aufhäuser Fund Services SA,

Prime Capital SA,

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Regans [*E. Regan*], tiesneši I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] (referents), M. Ilešičs [*M. Ilešič*], D. Gracijs [*D. Gratsias*] un Z. Čehi [*Z. Csehi*],

ģenerālvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Galapagos BidCo. Sàrl* vārdā – *W. Nassall, Rechtsanwalt*,
- DE, kas rīkojas kā *Galapagos SA* likvidators, vārdā – *C. van de Sande, Rechtsanwalt*,
- *Hauck Aufhäuser Fund Services SA* un *Prime Capital SA* vārdā – *R. Hall, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *J. Möller, M. Hellmann* un *U. Bartl*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid* un *S. Noë*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2015, L 141, 19. lpp.) 3. panta 1. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts *Galapagos BidCo. Sàrl* tiesvedībā pret DE, kas rīkojas kā *Galapagos SA* likvidators, *Hauck Aufhäuser Fund Services SA* un *Prime Capital SA* par pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru Vācijā attiecībā uz *Galapagos*.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Izstāšanās līgums

- 3 Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV 2020, L 29, 7. lpp., turpmāk tekstā – “izstāšanās līgums”) 67. panta 3. punktā ir noteikts:

“[Lielbritānijas un Ziemeļīrijas] Apvienotajā Karalistē un dalībvalstīs gadījumos, kad ir iesaistīta Apvienotā Karaliste, ir piemērojami šādi noteikumi:

[..]

- c) [Regulu 2015/848] piemēro maksātnespējas procedūrām un minētās regulas 6. panta 1. punktā minētajām prasībām ar nosacījumu, ka tiesvedība pamatlietā sāka līdz pārejas perioda beigām;

[..].”

- 4 Izstāšanās līguma 126. pantā ir paredzēts:

“Ir paredzēts pārejas jeb īstenošanas periods, kas sākas šā līguma spēkā stāšanās dienā un beidzas 2020. gada 31. decembrī.”

Regula (EK) Nr. 1346/2000

- 5 Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2000, L 160, 1. lpp.), kas atcelta ar Regulu 2015/848, 3. panta 1. punktā bija paredzēts:

“Tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras. Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā juridisko adresi uzskata par galveno interešu centru, ja nav pierādījumu pretējam.”

Regula 2015/848

- 6 Regulas 2015/848 1., 3., 5., 8., 23., 27., 29., 33. un 65. apsvērumā ir noteikts:

“(1) [Eiropas] Komisija 2012. gada 12. decembrī pieņēma ziņojumu par Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 piemērošanu. Ziņojumā secināja, ka regula kopumā darbojas labi, bet būtu vēlams uzlabot konkrētu tajā paredzēto noteikumu piemērošanu, lai sekmētu pārrobežu maksātnespējas procedūru efektīvāku pārvaldību. Tā kā minētā regula ir grozīta vairākas reizes un ir jāizdara turpmāki grozījumi, skaidrības labad tā būtu jāpārstrādā.

[..]

- (3) Iekšējā tirgus pareizai darbībai nepieciešams, lai pārrobežu maksātnespējas procedūras darbotos produktīvi un efektīvi. [..]

[..]

“(5) Pareizas iekšējā tirgus darbības labad ir jāizvairās no pušu stimulēšanas pārvietot aktīvus vai tiesvedību no vienas dalībvalsts uz citu nolūkā iegūt labvēlīgāku tiesisko statusu, kaitējot kreditoru kopuma interesēm (labvēlīgākās tiesas izvēle).

[..]

(8) Lai sasniegtu mērķi uzlabot pārrobežu maksātnespējas procedūru produktivitāti un efektivitāti, ir vajadzīgi un lietderīgi, ka šajā jomā noteikumi par piekritību, atzīšanu un piemērojamajām tiesībām būtu ietverti Savienības aktā, kas ir saistošs un tieši piemērojams dalībvalstīs.

[..]

(23) Šī regula ļauj sākt galveno maksātnespējas procedūru dalībvalstī, kurā ir parādnieka galveno interešu centrs. Šādi procedūrai ir vispārēja darbības joma, un tās mērķis ir aptvert visus parādnieka aktīvus. [..]

[..]

(27) Pirms maksātnespējas procedūras sākšanas kompetentajai tiesai pēc savas iniciatīvas būtu jāpārbauda, vai parādnieka galveno interešu centrs vai parādnieka uzņēmējdarbības vieta faktiski atrodas tās piekritībā.

[..]

(29) Šajā regulā būtu jāietver virkne aizsardzības pasākumu, lai novērstu labvēlīgākās tiesas izvēli krāpnieciskos vai ļaunprātīgos nolūkos.

[..]

(33) Gadījumā, ja tiesa, kurā iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru, konstatē, ka parādnieka galveno interešu centrs neatrodas tās teritorijā, tai nebūtu jāsāk galvenā maksātnespējas procedūra.

[..]

(65) Šai regulai būtu jāparedz tūlītēja to nolēmumu atzīšana attiecībā uz maksātnespējas procedūras sākšanu, izpildi un slēgšanu, kas ietilpst tās darbības jomā, kā arī tādu nolēmumu atzīšana, ko izdara tiešā saistībā ar šādām maksātnespējas procedūrām. Automātiska atzīšana tādēļ nozīmē, ka procedūras sekas, kas paredzētas procedūras sākšanas dalībvalsts tiesībās, attiecas arī uz visām citām dalībvalstīm. Dalībvalstu tiesu nolēmumu atzīšana balstās uz savstarpējas uzticēšanās principu. Šajā ziņā pēc iespējas būtu jāsamazina iemesli nolēmumu neatzīšanai. Uz šāda pamata arī būtu jāizšķir strīdi, ja divu dalībvalstu tiesas uzskata, ka to kompetencē ir sākt galveno maksātnespējas procedūru. Pirmās tiesas lēmums sākt procedūru būtu jāatzīst citās dalībvalstīs, taču šīm dalībvalstīm nedodot pilnvaras pārbaudīt minēto tiesas lēmumu.”

7 Saskaņā ar šīs regulas 2. panta 7. punktu šajā regulā ar “nolēmumu, ar ko sāk maksātnespējas procedūru” saprot nolēmumu, kas ietver jebkuras tiesas nolēmumu sākt maksātnespējas procedūru vai apstiprināt šādas procedūras sākšanu un tiesas lēmumu iecelt maksātnespējas procesa administratoru.

8 Šīs regulas 3. pantā “Starptautiskā piekritība” ir paredzēts:

“1. Sākt maksātnespējas procedūru (“galvenā maksātnespējas procedūra”) ir tās dalībvalsts tiesas piekritībā, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs. Galveno interešu centrs ir vieta, kur parādnieks regulāri pārvalda savas intereses un ko trešās personas var noskaidrot.

Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā par galveno interešu centru uzskata juridisko adresi, ja nav pierādījumu par pretējo. [..]

2. Ja parādnieka galveno interešu centrs atrodas kādas dalībvalsts teritorijā, citas dalībvalsts tiesu piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras pret parādnieku tikai, ja šīs citas dalībvalsts

teritorijā parādniekam pieder uzņēmums. Šīs procedūras attiecas tikai uz tiem parādnieka aktīviem, kas atrodas pēdējā minētā dalībvalstī.

3. Ja maksātnespējas procedūras ir sāktas saskaņā ar 1. punktu, jebkuras procedūras, kas pēc tam sāktas saskaņā ar 2. punktu, ir sekundāras maksātnespējas procedūras.

[..]”

9 Šīs regulas 4. panta “Piekritības pārbaude” 1. punktā ir paredzēts:

“Tiesa, kurā iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru, pēc savas iniciatīvas pārbauda, vai tas ir tās piekritībā saskaņā ar 3. pantu. Nolēmumā, ar ko sāk maksātnespējas procedūru, norāda pamatojumu, uz kuru balstās piekritība minētajai tiesai, un jo īpaši to, vai piekritība balstās uz 3. panta 1. vai 2. punktu.”

10 Regulas 2015/848 19. panta 1. punktā ir noteikts:

“Visus nolēmumus, kas sāk maksātnespējas procedūru, ko pieņem dalībvalsts tiesa, kurai ir piekritība saskaņā ar 3. pantu, atzīst visās citās dalībvalstīs no brīža, kad tie stājas spēkā procedūras sākšanas valstī.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 *Galapagos* ir holdinga sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir Luksemburgas Lielhercogistē. 2019. gada jūnijā tā nolēma pārcelt savu galveno vadības vietu uz Fēremu [*Fareham*] (Apvienotā Karaliste). Tās 2019. gada 13. jūnijā ieceltie valdes locekļi 2019. gada 22. augustā *High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list)* (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), Kanclera kompetences lietu departaments (komercietu un īpašuma lietu tiesas, maksātnespējas un sabiedrību reģistrs), Apvienotā Karaliste) (turpmāk tekstā – “*High Court*”) lūdza sākt maksātnespējas procedūru. Nākamajā dienā šie valdes locekļi tomēr tika atsaukti pēc tādu kreditoru grupas iniciatīvas, kuriem bija ķīla uz akcijām, un viņi tika aizstāti ar jaunu direktoru. Viņš izveidoja *Galapagos* biroju Diseldorfā (Vācija) un deva norādījumus advokātiem, kas to pārstāv, atsaukt pieteikumu par maksātnespējas procedūras sākšanu. Tomēr šī atsaukšana nenotika, jo šim pieteikumam pievienojās kreditoru grupa. 2020. gada 17. decembrī, proti, datumā, kurā tika iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, *High Court* par to vēl nebija lēmusi.
- 12 2019. gada 23. augustā *Galapagos* iesniedza vēl vienu pieteikumu par maksātnespējas procesa sākšanu *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa, Vācija), kura ar tajā pašā dienā izdotu rīkojumu norīkoja DE par pagaidu maksātnespējas procesa administratoru un izdeva rīkojumu par aizsardzības pasākumiem. Tomēr 2019. gada 6. septembrī šī tiesa, kurā kreditori iesniedza tūlītēju sūdzību, atcēla savu rīkojumu un noraidīja *Galapagos* pieteikumu kā nepieņemamu, pamatojot ar to, ka tai nav jurisdikcijas.
- 13 2019. gada 6. septembrī *Hauck Aufhäuser Fund Services* un *Prime Capital*, kas ir divas citas *Galapagos* kreditoru sabiedrības, vērsās *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa) ar vēl vienu pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru. Ar 2019. gada 9. septembra rīkojumu šī tiesa atkārtoti iecēla DE par pagaidu tiesas administratoru un izdeva rīkojumu par pagaidu pasākumiem, uzskatot, ka *Galapagos* galveno interešu centrs brīdī, kad šis pieteikums tika iesniegts, atradās Diseldorfā.
- 14 *Galapagos Bidco.*, kas vienlaikus ir *Galapagos* meitasuzņēmums un kreditore, šajā pēdējā statusā vērsās *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija) ar tūlītēju sūdzību, lai panāktu 2019. gada 9. septembra rīkojuma atcelšanu, norādot, ka *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa) nav starptautiskās jurisdikcijas, jo *Galapagos* galvenā vadība 2019. gada jūnijā tika pārcelta uz Fēremu. Tā kā šī sūdzība ar 2019. gada 30. oktobra rīkojumu tika noraidīta, *Galapagos BidCo.* vērsās *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa.
- 15 Šī tiesa norāda, ka apelācijas tiesa uzskatīja, ka *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa) pamatoti bija atzinusi savu starptautisko jurisdikciju, uzskatīdama, ka *Galapagos* galveno interešu centrs 2019. gada 9. septembrī atradās Vācijā. Šī apelācijas tiesa turklāt uzskatīja, ka *High Court* iesniegtais pieteikums sākt maksātnespējas procedūru nav šķērslis

Šai jurisdikcijai, jo princips, saskaņā ar kuru tiesas starptautiskā jurisdikcija nevar tikt izslēgta, laikā no pieteikuma iesniegšanas līdz maksātnespējas procedūras sākšanai galveno interešu centru pārceļot uz citu dalībvalsti, pēc tās domām, attiecas tikai uz tās tiesas jurisdikcijas saglabāšanu, kurā sākotnēji ir iesniegts pieteikums, un tam nav nekādas ietekmes uz citu tiesu jurisdikciju, kurās vērsas vēlāk.

- 16 Iesniedzējtiesa norāda, ka tajā celtās pārsūdzības iznākums ir atkarīgs no Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta interpretācijas. Pirmkārt, apelācijas instances tiesa, pēc tās domām, ir pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriežot, ka *Galapagos* galveno interešu centrs atrodas Vācijā, ja šīs regulas 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir pirmajā dalībvalstī, ir jāuzskata par tādu, kurai nav tās galveno interešu centra otrā dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas tās galvenā vadība, ja šī sabiedrība savu galveno vadību ir pārcēlusi no trešās dalībvalsts uz šo otro dalībvalsti laikā, kad šajā trešajā dalībvalstī bija iesniegts pieteikums par maksātnespējas procedūras sākšanu un par šo pieteikumu vēl nav pieņemts lēmums.
- 17 Šajā ziņā tā norāda, ka Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta pirmās daļas otrajā teikumā ir noteikts, ka galveno interešu centrs atbilst vietai, kur parādnieks regulāri pārvalda savas intereses un ko trešās personas var noskaidrot. Tā norāda, ka savā judikatūrā par Regulu Nr. 1346/2000 Tiesa ir uzskatījusi, ka priekšroka ir jādod identificējamai attiecīgās sabiedrības centrālās vadības vietai. Līdz ar to tā uzskata, ka būtu jāapstiprina apelācijas tiesas konstatējums, ka 2019. gada septembra sākumā *Galapagos* galveno interešu centrs bija Vācijā.
- 18 Iesniedzējtiesa tomēr prāto, vai pēc Regulas Nr. 1346/2000 pārstrādāšanas, kas veikta ar Regulu 2015/848, nosakot parādnieces sabiedrības galveno interešu centru un lai novērstu ļaunprātīgu rīcību tādos apstākļos, kādi ir tajā izskatāmajā lietā, ir jānosaka īpašas prasības, lai uzskatītu, ka ir jāņem vērā galveno interešu centra pārceļšana uz citu dalībvalsti.
- 19 Otrkārt, apelācijas tiesa, pēc iesniedzējtiesas domām, ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka Vācijas tiesu starptautiskā jurisdikcija izriet no tā, ka 2019. gada septembrī *Galapagos* galveno interešu centrs atradās Vācijas teritorijā, ja Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pirmām kārtām, tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā pieteikuma par maksātnespējas procesa sākšanu iesniegšanas brīdī atrodas parādnieka galveno interešu centrs, saglabā savu starptautisko jurisdikciju sākt šo procesu, ja parādnieks savu galveno interešu centru pārceļ uz citu dalībvalsti pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī procesa sākšanas, un, otrām kārtām, tās dalībvalsts tiesu, kurās sākotnēji iesniegts pieteikums, starptautiskā jurisdikcija izslēdz citas dalībvalsts tiesu kompetenci attiecībā uz jauniem pieteikumiem par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu.
- 20 Šajā ziņā iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka Tiesa 2006. gada 17. janvāra spriedumā *Staubitz-Schreiber* (C-1/04, EU:C:2006:39) ir interpretējusi Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktu tādējādi, ka tās dalībvalsts tiesa, kuras teritorijā parādnieka galveno interešu centrs atradās laikā, kad parādnieks iesniedza pieteikumu par maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā jurisdikciju sākt šo procedūru, ja šis parādnieks savu galveno interešu centru pārceļ uz citas dalībvalsts teritoriju pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms procedūras sākšanas. Tomēr tā šaubās par to, vai, ņemot vērā šīs regulas pārstrādāšanu, kas veikta ar Regulu 2015/848, šī judikatūra joprojām ir atbilstoša.
- 21 Turpinājumā iesniedzējtiesa norāda, ka no Regulas 2015/848 un Tiesas judikatūras izriet, ka var tikt sāpta tikai viena galvenā maksātnespējas procedūra un ka visām dalībvalstīm ir saistošs lēmums par šādas procedūras sākšanu, līdz ar to šīs regulas 3. panta 1. punktā paredzētā starptautiskā jurisdikcija ir uzskatāma par ekskluzīvo jurisdikciju. Šī tiesa uzskata, ka, ja, saglabājot tiesas, kurā sākotnēji iesniegts pieteikums, jurisdikciju, netiktu izslēgta citas dalībvalsts tiesu starptautiskā jurisdikcija izskatīt jaunus pieteikumus par maksātnespējas procedūras sākšanu, šāda tiesa, kurā vēlāk iesniegts pieteikums, varētu sākt galveno maksātnespējas procedūru ar nolēmumu, kas būtu saistošs tiesai, kurā sākotnēji iesniegts pieteikums, un tādējādi šī pēdējā vairs nevarētu sākt galveno maksātnespējas procedūru, bet tas varētu atņemt lietderīgo iedarbību ekskluzīvajai starptautiskajai jurisdikcijai, kas izriet no Regulas 2015/848 3. panta un no Tiesas judikatūras.
- 22 Visbeidzot iesniedzējtiesa norāda, ka tajā celtās prasības ietvaros tai ir jāievēro princips, ka datumā, kad *High Court* tika iesniegts pieteikums par maksātnespējas procedūras sākšanu, Apvienotās Karalistes tiesu starptautiskā jurisdikcija sākt galveno maksātnespējas procedūru tika noteikta saskaņā ar Regulas 2015/848 3. panta 1. punktu, jo saskaņā ar faktiem, kas ir šīs prasības pamatā, *Galapagos* galveno interešu centrs šajā brīdī atradās Apvienotajā Karalistē.

23 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [Regulas 2015/848] par maksātnespējas procedūrām 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrības parādnieces, kuras juridiskā adrese ir vienā dalībvalstī, galveno interešu centrs neatrodas otrā dalībvalstī, kurā ir tās galvenās vadības atrašanās vieta, kā to var noskaidrot ar objektīviem un trešām personām pārbaudāmiem faktoriem, ja tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, sabiedrība parādniece šo galvenās vadības vietu ir pārcēlusi no trešās dalībvalsts uz otro dalībvalsti, kamēr trešajā valstī attiecībā uz sabiedrību parādnieci bija iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, par kuru vēl nav pieņemts lēmums?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša: vai Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- a) tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā ir parādnieka galveno interešu centrs, iesniedzot pieteikumu par maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā starptautisko piekritību lemt par šīs procedūras sākšanu, ja parādnieks savu galveno interešu centru pārceļ uz citu dalībvalsti pēc pieteikuma iesniegšanas, bet pirms lēmuma sākt maksātnespējas procedūru pieņemšanas, un
- b) šī vienas dalībvalsts tiesu starptautiskās piekritības saglabāšana izslēdz citas dalībvalsts tiesu piekritību lemt par citiem pieteikumiem par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, kas pēc parādnieka galveno interešu centra pārcelšanas uz citu dalībvalsti ir saņemti šīs citas dalībvalsts tiesā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

- 24 Ar otro jautājumu, kas ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā ekskluzīvu jurisdikciju sākt šādu procedūru, ja parādnieka galveno interešu centrs pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī tiesa par to ir lēmusi, tiek pārcelts uz citu dalībvalsti.
- 25 Vispirms ir jānorāda, ka Tiesai netiek jautāts par kvalifikāciju vai sekām, kādas Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta piemērošanas mērķiem ir tam, ka parādnieks pirms pirmā pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru iesniegšanas pārceļ galveno interešu centru – un tas ir noticis laikā, kas ir tuvu šim iesniegšanas brīdim. Iesniedzējtiesa ir norādījusi, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 22. punktā, ka tai procesuālo apsvērumu dēļ būtībā ir jābalstās uz principu, ka datumā, kad *High Court* tika iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru pret *Galapagos*, šis centrs atradās Apvienotajā Karalistē.
- 26 Tā kā iesniedzējtiesa saistībā ar šo jautājumu konkrētāk vēlas noskaidrot, vai Tiesas judikatūra par Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkta interpretāciju un it īpaši – šīs regulas interpretācija, ko Tiesa sniedza 2006. gada 17. janvāra spriedumā *Staubitz-Schreiber* (C-1/04, EU:C:2006:39), ir atbilstoša, lai interpretētu Regulas 2015/848 3. panta 1. punktu, sākumā ir jākonstatē – kā izriet no šīs pēdējās regulas 1. apsvēruma – ar to vairākkārt grozītā Regula Nr. 1346/2000 tiek pārstrādāta. Pirmkārt, tāpat kā pēdējai minētajai, Regulas 2015/848 mērķis, kā tas izriet no tās 8. apsvēruma, ir uzlabot pārrobežu maksātnespējas procedūru produktivitāti un efektivitāti, noteikumus par piekritību, atzīšanu un piemērojamajām tiesībām ietverot aktā, kas ir saistošs un tieši piemērojams dalībvalstīs.
- 27 Turklāt, tāpat kā Regulai Nr. 1346/2000, Regulai 2015/848 ir it īpaši tās 5. apsvēruma minētais mērķis izvairoties no pušu stimulēšanas pārvietot aktīvus vai tiesvedību no vienas dalībvalsts uz citu, lai iegūtu labvēlīgāku tiesisko statusu, kaitējot kreditoru kopuma interesēm (labvēlīgākās tiesas izvēle). Šajā nolūkā, kā izriet no tās 29. apsvēruma, tās mērķis it īpaši ir paredzēt virkni aizsardzības pasākumu, lai novērstu labvēlīgākās tiesas izvēli krāpnieciskos vai ļaunprātīgos nolūkos.

- 28 Otrkārt, Regulas 2015/848 3. panta 1. punktā, tāpat kā Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktā, ir paredzēts, ka tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, ir jurisdikcija maksātnespējas procedūras sākšanai.
- 29 Līdz ar to Tiesas judikatūra par Regulā Nr. 1346/2000 paredzēto noteikumu interpretāciju starptautiskās jurisdikcijas jomā joprojām ir atbilstoša Regulas 2015/848 3. panta 1. punkta interpretēšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *Novo Banco*, C-253/19, EU:C:2020:585, 20. punkts).
- 30 Tādējādi jākonstatē, ka Regulas 2015/848 3. panta 1. punktā ekskluzīvā jurisdikcija sākt galveno maksātnespējas procedūru ir piešķirta tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā ir parādnieka galveno interešu centrs (pēc analogijas skat. spriedumus, 2011. gada 15. decembris, *Rastelli Davide un C.*, C-191/10, EU:C:2011:838, 27. punkts, kā arī 2018. gada 14. novembris, *Wiemer & Trachte*, C-296/17, EU:C:2018:902, 23. punkts).
- 31 Turklāt, ka norāda iesniedzējtiesa, Tiesa 2006. gada 17. janvāra spriedumā *Staubitz-Schreiber* (C-1/04, EU:C:2006:39) ir nospriedusi, ka tās dalībvalsts tiesa, kuras teritorijā parādnieka galveno interešu centrs atradās laikā, kad parādnieks iesniedza pieteikumu par maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā jurisdikciju sākt šo procedūru, ja šis parādnieks savu galveno interešu centru pārceļ uz citas dalībvalsts teritoriju pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms procedūras sākšanas.
- 32 Šajā ziņā Tiesa tostarp minētā sprieduma 25. punktā atgādināja Regulas Nr. 1346/2000 mērķi, kas ir identisks tam, kāds tagad ir izvirzīts Regulā 2015/848, proti, izvairīties no tā, ka procesa puses tiek mudinātas pārvietot aktīvus vai tiesvedību no vienas dalībvalsts uz citu, lai uzlabotu tiesisko situāciju, un uzskatīja, ka šis mērķis netiktu sasniegts, ja parādnieks varētu pārcelt savu galveno interešu centru uz citu dalībvalsti laikposmā starp brīdi, kad tiek iesniegts pieteikums par maksātnespējas procedūras sākšanu, un brīdi, kad tiek pieņemts lēmums par šīs procedūras sākšanu, šādā veidā nosakot kompetento tiesu, kā arī piemērojamās tiesības. Tiesa minētā sprieduma 26. punktā norādīja, ka šāda piekritības pāriešana vienlīdz būtu pretrunā mērķim, kas izklāstīts Regulas 2015/848 3. un 8. apsvērumā, proti, pārrobežu maksātnespējas procedūru efektīvai, uzlabotai un produktīvai darbībai, jo šādā gadījumā kreditoriem būtu uzlikts pienākums sekot parādniekam visur, kur tas var izlemt apmesties vairāk vai mazāk pastāvīgi, un praksē procedūra bieži vien kļūtu ilgāka.
- 33 Attiecībā uz jautājumu par to, vai dalībvalsts, kurā sākotnēji iesniegts pieteikums, tiesas jurisdikcijas saglabāšanas sekas ir tādas, ka tiek izslēgta citas dalībvalsts tiesu jurisdikcija izskatīt jaunus pieteikumus par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, vispirms ir jākonstatē, ka no Regulas 2015/848 3. panta izriet, ka var tikt sākta tikai viena galvenā procedūra un ka tā rada sekas visās dalībvalstīs, kurās šī regula ir piemērojama (pēc analogijas skat. spriedumu, 2006. gada 2. maijs, *Eurofood IFSC*, C-341/04, EU:C:2006:281, 52. punkts).
- 34 Turpinot – saskaņā ar Regulas 2015/848 4. panta 1. punktu, to skatot kopā ar tās 27. apsvērumu, dalībvalsts tiesai, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, pēc savas ierosmes ir jāpārbauda, vai tai ir jurisdikcija, un šajā nolūkā jāpārbauda, vai parādnieka galveno interešu centrs šīs regulas 3. panta izpratnē atrodas šajā dalībvalstī (pēc analogijas skat. spriedumu, 2006. gada 2. maijs, *Eurofood IFSC*, C-341/04, EU:C:2006:281, 41. punkts). Turklāt šīs regulas preambulas 33. apsvērumā ir norādīts, ka, ja tiesa, kurā ir iesniegts šāds pieteikums, konstatē, ka galveno interešu centrs neatrodas tās valsts teritorijā, kurā tā atrodas, tai nevajadzētu sākt galveno maksātnespējas procedūru.
- 35 Saskaņā ar Regulas 2015/848 19. pantu 1. punktu visus lēmumus, kas sāc maksātnespējas procedūru, ko pieņem dalībvalsts tiesa, kurai ir jurisdikcija saskaņā ar 3. pantu, atzīst visās citās dalībvalstīs no brīža, kad tie stājas spēkā procedūras sākšanas valstī. Šī atzīšana, kā tas ir norādīts minētās regulas 65. apsvērumā, ir balstīta uz savstarpējas uzticēšanās principu, kas prasa, lai citu dalībvalstu tiesas atzītu lēmumu, ar kuru sākta šāda procedūra, bez iespējas pārbaudīt pirmās tiesas sniegto vērtējumu par savu jurisdikciju (pēc analogijas skat. spriedumu, 2006. gada 2. maijs, *Eurofood IFSC*, C-341/04, EU:C:2006:281, 42. punkts).
- 36 No visiem šiem apsvērumiem izriet, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā ekskluzīvu jurisdikciju sākt šādu procedūru, ja parādnieka galveno interešu centrs ir pārcelts uz citu dalībvalsti pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī tiesa ir pieņēmusi nolēmumu par to, un līdz ar to, ja pieteikums ar šo pašu mērķi vēlāk tiek iesniegts citas dalībvalsts tiesā, šī pēdējā minētā tiesa principā nevar atzīt savu jurisdikciju

sākt šādu procedūru, kamēr vien pirmā tiesa nav pieņēmusi nolēmumu un noraidījusi savu jurisdikciju.

- 37 Pamatlietā, šķiet, nav strīda par to, ka pirms vērsšanās *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa) pieteikums par galvenās maksātspējas procedūras sākšanu attiecībā uz *Galapagos* bija iesniegts *High Court*. Tādējādi, lai izvērtētu *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas pirmās instances tiesa) lēmuma atzīt tās starptautisko jurisdikciju spēkā esamību, iesniedzējtiesai būs jāņem vērā sekas, ko rada šī pieteikuma iesniegšana *High Court*, ņemot vērā šajā spriedumā izklāstītos apsvērumus.
- 38 Tomēr ir jāņem vērā arī tas, ka saskaņā ar izstāšanās līguma 67. panta 3. punkta c) apakšpunktu Regula 2015/848 Apvienotajā Karalistē, kā arī dalībvalstīs ir piemērojama situācijās, kurās iesaistīta Apvienotā Karaliste, maksātspējas procedūrām ar nosacījumu, ka tiesvedība pamatlietā sāka līdz šī līguma 126. pantā paredzētā pārejas perioda beigām.
- 39 Līdz ar to, ja šajā gadījumā būtu jākonstatē, ka šī pārejas perioda beigu datumā, proti, 2020. gada 31. decembrī, *High Court* joprojām nebija lēmusi par pieteikumu sākt galveno maksātspējas procedūru, no tā izrietētu, ka Regula 2015/848 vairs neprasītu, lai šī pieteikuma dēļ tās dalībvalsts tiesa, kuras teritorijā būtu *Galapagos* galveno interešu centrs, atteiktos atzīt, ka tai ir jurisdikcija sākt šādu procedūru.
- 40 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātspējas procedūras sākšanu, saglabā ekskluzīvu jurisdikciju sākt šādu procedūru, ja parādnieka galveno interešu centrs pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī tiesa par to ir lēmusi, tiek pārcelts uz citu dalībvalsti. Tādējādi, ciktāl šī regula joprojām ir piemērojama minētajam pieteikumam, citas dalībvalsts tiesa, kurā vēlāk ir iesniegts pieteikums ar šādu pašu mērķi, principā nevar sevi atzīt par kompetentu sākt galveno maksātspējas procedūru, kamēr vien pirmā tiesa nav pieņēmusi nolēmumu un noraidījusi savu jurisdikciju.

Par pirmo jautājumu

- 41 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas 2015/848 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka var uzskatīt, ka parādnieka galveno interešu centrs atrodas dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas tā galvenā vadība, lai gan pēdējā minētā ir pārcelta no citas dalībvalsts pēc tam, kad pēdējā minētajā bija iesniegts pieteikums par galvenās maksātspējas procedūras sākšanu, un ja par šo pieteikumu vēl nav pieņemts lēmums.
- 42 No atbildes, kas sniegta uz otro jautājumu, izriet, ka dalībvalsts tiesai, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātspējas procedūras sākšanu, šādos apstākļos nav jāpārbauda, vai parādnieka galveno interešu centrs atrodas šajā dalībvalstī.
- 43 Šādos apstākļos atbilde uz pirmo jautājumu nav jāsniedz.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 44 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātspējas procedūrām 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātspējas procedūras sākšanu, saglabā ekskluzīvu jurisdikciju sākt šādu procedūru, ja parādnieka galveno interešu centrs pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī tiesa par to ir lēmusi, tiek pārcelts uz citu dalībvalsti. Tādējādi, ciktāl šī regula joprojām ir piemērojama minētajam pieteikumam, citas dalībvalsts tiesa, kurā vēlāk ir iesniegts pieteikums ar šādu pašu mērķi, principā nevar sevi atzīt par kompetentu sākt galveno maksātspējas procedūru, kamēr vien pirmā tiesa nav pieņēmusi nolēmumu un noraidījusi savu jurisdikciju.

Publicēts: 09.06.2020.
Atjaunināts: 29.12.2021.

Eiropas Savienības Tiesas spriedums lietā C-723/20

Dalībvalsts tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par galvenās maksātnespējas procedūras sākšanu, saglabā ekskluzīvu jurisdikciju sākt šādu procedūru, ja parādnieka galveno interešu centrs pēc šī pieteikuma iesniegšanas, bet pirms šī tiesa par to ir lēmusi, tiek pārcelts uz citu dalībvalsti. Tādējādi, ciktāl šī regula joprojām ir piemērojama minētajam pieteikumam, citas dalībvalsts tiesa, kurā vēlāk ir iesniegts pieteikums ar šādu pašu mērķi, principā nevar sevi atzīt par kompetentu sākt galveno maksātnespējas procedūru, kamēr vien pirmā tiesa nav pieņēmusi nolēmumu un noraidījusi savu jurisdikciju.

1. Eiropas Savienības Tiesas spriedums lietā C-25/20 "Alpine Bau"

Uz to prasījumu iesniegšanu sekundārajā maksātnespējas procedūrā, kurus galvenās maksātnespējas procedūras administrators jau ir iesniedzis šajā galvenajā procedūrā, attiecas šīs sekundārās procedūras sākšanas valsts tiesību aktos paredzētie noteikumi par prasījumu iesniegšanas termiņiem un to novēlotas iesniegšanas sekām.

2. [Lieta Nr. C 213/10 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu komercietās un civillietās \[1,63 MB\]](#)
3. [Tiesas spriedums lietā C-527/10, kā interpretēt Regulas 5.panta 1.punktu „maksātnespējas procedūras sākšana neietekmē kreditoru](#)
4. [Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Maksātnespējas procedūras – Regula \(EK\) Nr. 1346/2000 – Piemērošana laikā – Tiesa, kurai i](#)
5. [Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Regula \(EK\) Nr. 1346/2000 – Maksātnespējas procedūras – Nolēmums par procedūras sākšanu –](#)
6. [Spriedums lietā C-294/02 par prasību atbilstoši EKL 238. pantam \[163 kB\]](#)
7. [Spriedums lietā C-112/10 par personām, kuras ir tiesīgas pieprasīt neatkarīgas teritoriālās procedūras uzsākšanu \[87,2 kB\]](#)
8. [Spriedums lietā C-191/10 par maksātnespējas procedūras papalšināšanu attiecībā uz otru sabiedrību, kuras juridiskā adrese atrodas](#)
9. [Spriedums lietā C-292/08 par prasību atbilstoši EKL 234.pantam \(par Regulas Nr.44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un](#)
10. [Lieta C-339/07 ar maksātnespēju pamatotas atcelšanas prasības piekritība \[70,5 kB\]](#)
11. [Spriedums lietā Nr.C-341/04 par meitas sabiedrības galveno interešu centra noteikšanu \[966 kB\]](#)
12. [Lieta C-396/09 par galveno interešu centra noteikšanu \[121 kB\]](#)
13. [Tiesas spriedums Lietā C-253/19 par prejudiciālu nolēmumu par EP un Padomes Regulas \(ES\) 2015/848 \(2015. gada 20. maijs\) par maksātnespējas procedūrām \(OV 2015, L 141, 19. lpp.\) interpretāciju](#)